

CONCLUSIONS SESSIONS DE TREBALL

L'activitat participativa de la jornada s'ha estructurat en tres grups de treball on es tractaran, a partir de l'experiència de persones de la universitat, 3 aspectes clau de l'activitat de recerca: publicacions científiques, projectes i xarxes temàtiques.

A continuació es resumeixen les principals aportacions de cada grup.

Publicacions

Relatora: Clara Marsan

1. Cal moure's de l'objectiu "publicar en revistes d'impacte" cap a "publicar per a ser citat"

- a. El futur serà la cita
- b. La cita parla realment de la qualitat de la publicació i mesura l'impacte real d'aquesta

2. Per a ser citat (per a guanyar visibilitat):

- a. Cal **innovar**
 - i. Vigilar amb la recerca *burocràtica-administrativa*
 - ii. Vigilar amb el reciclatge d'articles
 - iii. Estar al corrent de l'estat de l'art (la qual cosa ens duu als punts següents)
- b. Cal **treballar en xarxa**
 - i. Estar en contacte amb investigadors, grups de recerca, instituts, etc. Nacionals i internacionals
 1. no oblidar importància d'assistir a congressos
 - ii. Divulgar les nostres publicacions per a que arribin al màxim nombre de persones
 1. donar visibilitat a través de e.g. google scholar
 - iii. Publicar versions preliminars dels treballs on-line (e.g. SSRN) per a obtenir feedback d'investigadors de l'àrea i assegurar-se futures cites
 - iv. Publicar versions finals en obert (e.g. repositori institucional UOC-O2)
- c. Cal **treballar en equip**
 - i. És tan important publicar en solitari (demostrar que hom és capaç de fer tot el treball d'investigació i publicació en solitari) també cal fer-ho en equip ja que:

Resum grups de treball

1. es multipliquen els feedbacks
 2. es multipliquen les opcions de cita ja que la xarxa i difusió de l'article es fa més gran
 3. es demostra capacitat de treball en equip (i lideratge si es coordina publicació)
- d. Cal tenir **visió estratègica** d'on es publicarà
- i. Invertir en recerca sobre "impacte revista" (ja que encara que vulguem apartar-nos del model, de moment ens cal per acreditacions).
 1. Ús de ISI, MIAR, CARHUS, IN-RECS, DICE, RESH, SEJ, etc.
 2. Ús d'"Expresso" per revistes d'universitats americanes
- e. Cal **canviar** "el xip" o la **cultura** i no veure la divulgació d'allò no publicat o d'idees prèvies com un perill sinó com una oportunitat de tenir feedback, millorar publicació i obtenir més ressò (relacionat amb punt b).

3. Calaix de sastre – dificultats per a seguir aquests punts:

- a. Cal invertir molt esforç en identificar la revista on l'article tindrà més ressò; en dotar-se d'una xarxa; etc... treball que cal sumar al propi d'investigació i escriptura.
 - i. Ajut institucional seria bo: informació sobre grups de recerca i revistes en les àrees en les que publiquem; mecanisme tipus "expresso" ofert per la UOC (e.g. biblioteca?)
- b. Segons moment personal no és possible invertir (dificultat d'estar al dia en qualsevol etapa de la vida).

Projectes

Relatora: Carme Rocher

La sessió de projectes es va dividir en dues parts. Una primera on es van presentar 3 ponències relatives a l'experiència en presentació i desenvolupament de projectes de 3 investigadors de la UOC, i una segona part de debat i discussió sobre qüestions derivades de la primera.

Ponències:

1. **Ana Maria Delgado:** Com a investigadora involucrada en projectes de recerca i com a avaluadora tant de l'ANEP (*Agencia Nacional de Evaluación y Prospectiva*) com de l'AQU (*Agència de la Qualitat Universitària*), va destacar tres aspectes a tenir compte:

- **Preparació de la proposta:** Importància de presentar una proposta que sigui coherent a nivell científic i de pressupost. Abans de presentar-nos com a Investigador principal, és important l'haver participat en d'altres projectes. A l'hora de posar-nos a treballar en la redacció de la proposta tenir molt clar que s'han de tenir en compte tots els detalls, llegir bé els formulari i emplenar tota la informació que es demani.
 - Deixar clar quin és el **tema** de tractarem.
 - Els **objectius** han d'estar ben definits (destacar un objectiu general i detallar els que se'n derivin és molt útil). Han de ser coherents amb el cronograma o calendari establert per aconseguir-los.
 - **Resultats:** vigilar no presentar uns resultats massa ambiciosos, i que després no els puguem aconseguir, hem de ser realistes.
 - **Equip:** S'ha de mirar bé quina és la composició de l'equip, com està format i quines tasques duran a terme.
- **Convocatòries:** El ventall de convocatòries a les que ens podem presentar és molt ampli, d'abast regional, nacional i europeu. Les circumstàncies actuals (crisi) fan que aconseguir finançament no sigui fàcil i per això les propostes s'han d'adequar molt als requisits que marquen les bases de les convocatòries. Hi ha convocatòries periòdiques que ens permeten preparar amb temps la proposta perquè les variacions d'un any a un altre no són molt grans. A l'hora de decidir a quina convocatòria ens presentarem, s'han de tenir compte diferents aspectes, per saber si la nostra proposta hi té cabuda:
 - Línia de recerca
 - Nivell curricular
 - Coordinació (sobretot quan es tracta d'un projecte col·laboratiu)
 - Llegir amb atenció els requisits i criteris d'avaluació (hem de procurar integrar-los a la nostra proposta)

- Veure possibles incompatibilitats amb d'altres convocatòries
- Dedicació dels membres (única o compartida)
- **Avaluació:** El tema de l'avaluació també és molt important. Els avaluadors tindran en compte els criteris d'avaluació establerts, per tant les propostes que no els compleixin tindran menys possibilitats d'ésser finançades.

2. **Marta Enrech:** Des de la seva experiència en la gestió de projectes de desenvolupament en Tecnologia Educativa, va transmetre la importància de rebre finançament extern, i com contextualitzant les línies bàsiques i transversals, en el seu cas els permetia presentar-se a convocatòries de diferents tipologies.

Va explicar que sempre intenten anar de socis líders, però en el cas que no es pogués per exigència de la convocatòria (exemple: ha de liderar una empresa), disposen d'una xarxa d'empreses que poden liderar per ells, i s'intenta al màxim que hi participin professors.

L'èxit rau en el fet d'aconseguir finançament per aquells projectes que es duren a terme tan si es rep com si no el finançament.

- **Tria de la convocatòria:** Aspectes a tenir en compte:
 - **Què finança** la convocatòria: Ha d'haver un equilibri entre la proposta i el pressupost, i existir una coherència entre la proposta que es presenta i el que finança la convocatòria.
 - **Línies de recerca:** Importantíssim que tinguin cabuda dintre de la convocatòria, s'ha d'adequar al que es demana.
 - *exemple: 7Programa Marc: són molt exhaustius en quant a la definició de la temàtica.
 - *exemple: Conv. Avanza: si és important que els resultants siguin comercialitzables, han de poder ser-ho.
 - Com formar un **consorci**? El primer criteri a l'hora d'escollir els socis és la seva seriositat, la formalitat. Importància dels contactes: *amigabilitat*: convidar-los a congressos, contactar amb ells. En el cas de no haver estat mai a cap consorci, fer-nos conèixer, unir-nos en xarxa, identificar-los i convidar-los.
- **Preparació de la proposta:** El temps de preparació d'una proposta varia molt en funció del tipus de convocatòria. Si has de muntar el consorci és molta feina i encara més si és a nivell europeu. En qualsevol cas, totes les propostes han de passar per la OSRT, i aquesta necessita saber quines són les línies de recerca que tenim. Com millor estigui la proposta millor es gestionarà el projecte. Punts fonamentals:
 - Llegir la convocatòria
 - Conceptes bàsics de gestió

- Llegir també documents associats a la convocatòria (ajuden a donar arguments per defensar la proposta)
- Ser avaluador
- Llenguatge emprat (ha de ser aclaridor)
- Tenir clares les nostres estratègies
- Projectes coordinats: sempre hem de negociar, sobretot si les tasques que ens encomanen no son coherents
- Ser realistes
- Pressupost: tenir molt clar a què ens comprometem. Tot el que es farà en el projecte hauria d'encabir-se en el pressupost, malgrat que la convocatòria en qüestió només financi una part.

3. **Miquel Strubell:** En la seva ponència ens va parlar sobre la seva experiència en projectes col·laboratius (exemple:projecte EUNOM), i va oferir una sèrie de recomanacions per la **presentació de propostes**.

- **Socis:** En primer lloc, a l'hora de crear un consorci s'ha de tenir present que poden haver diferències culturals considerables entre els *partners*. Quan triem la convocatòria haurem de tenir en compte l'abast geogràfic, la dimensió europea, el fet d'haver participat en projectes anteriors, i s'ha de distingir entre contractes i subvencions.

És molt important tenir present les línies prioritàries de la convocatòria, i veure si ens interessa. A nivell europeu es valora que es treballi conjuntament, i per tant crear consorcis. A l'hora de buscar socis s'ha de triar qui realment disposi del *know-how*, el que sigui més adient.

- **Equip investigador:** La tria de l'equip investigador és important. Es valora el currículum, tenint en compte sobretot la participació en altres projectes.
- **Preparació de la proposta:** S'ha de fer amb prou temps, perquè necessitem tenir temps per pensar què volem fer i realitzar reunions prèvies. S'ha de detallar molt què faràs.

No només hem de llegir la convocatòria sinó també el *handbook*, documents associats, i sobretot tenir en compte els criteris d'avaluació de la proposta. També va posar de manifest que el temps que implica la gestió i coordinació d'un projecte és molt, i que s'han de preveure els informes de seguiment, la burocràcia en general.

Un darrer aspecte a tenir en compte és que la Comissió Europea, demana no només que els projectes arribin a termini, sinó que es pensi en la continuïtat del projecte una vegada finalitzat.

Debat:

Una vegada finalitzada la presentació de les ponències es va passar a torn obert de paraula.

1. Pregunta: Sugeriments per com compaginar la participació en un projecte de recerca amb la resta de feina

Respostes:

- Veure la possibilitat de contractació d'un "project manager" per facilitar la gestió del projecte.

- Planificació i actitud positives (sabent que hi ha pics de feina relacionats amb reunions de consorci)

- Compromís i acceptació del fet de la necessitat de dedicar hores personals. Importància de la planificació

2. Pregunta: Assessorament per avaluacions- criteris

Respostes:

- S'ha de veure molt bé quins criteris d'avaluació marca la convocatòria

- Si l'avaluació no ha estat suficient per rebre finançament, hi ha la possibilitat de demanar un informe d'avaluació per saber quins són si s'escau, els punts febles d la nostra proposta

3. Pregunta: En projectes en coordinació com poder millorar la comunicació entre els socis (només el correu electrònic és massa impersonal)

Resposta: Tenir una Wiki del projecte. Si hi ha una bona planificació del projecte és molt útil anar fent la documentació online.

Xarxes

Relatora: Eva Rimbau

Tenim poques experiències a la UOC sobre xarxes de col·laboració formalitzades, així que en presentarem dues de molt joves, que formen part d'una estratègia a nivell d'universitat. Mirem de compartir bones pràctiques per establir xarxes externes. Una xarxa no és només grup UOC amb grups o persones de fora, sinó que hi ha xarxes més informals internes. Cal un teixit intern perquè les xarxes externes funcionin.

Aquesta és la raó que porta a organitzar la sessió en dues parts. Una primera on es van presentar 3 ponències relatives a la experiència en presentació i desenvolupament de projectes de 2 investigadors de la UOC, i una segona part de debat i discussió sobre qüestions derivades de la primera.

Ponències:

1. Montse Guitert: Red temática sobre aprendizaje colaborativo virtual Edulab.

- És una xarxa recent, derivada de molts projectes interns.
- La reunió presencial prèvia amb els possibles membres va ser clau per a tirar endavant.
- Antecedents clau: tenir un cert bagatge, ser grup emergent i tenir una xarxa interna.
- Plan nacional de I+d+i subprograma de "acciones complementarias".
- En la xarxa els membres no són tots d'educació, sinó que hi ha persones de perfil més tecnològics.
- La xarxa es planteja a 3 anys vista, però l'objectiu és consolidar.
- Quin benefici suposa estar en una xarxa? Crear coneixement amb gent que està en el mateix, fer publicacions conjuntes, compartir un projecte.
- Elements clau per obtenir convocatòria: bona planificació i organització, integració /adequació del currículum de tots els membres. Fonamental: tenir historial en l'àmbit, definir el projecte conjuntament en una reunió prèvia, currículum i experiència de l'equip investigador.

Per a consolidar la xarxa, és important tenir tasques molt clares i temps assignats, així com crear subgrups. En alguns moments, cal dinamitzar l'activitat perquè no decaigui. Però cal tenir en compte que iniciar una xarxa no és especialment costós.

2. Dani Riera: Grup HAROSA knowledge community, IN3

- 1,5 anys en marxa
- Van començar amb 2 grups UOC i 2 universitats més, els quals coneixien altres persones d'altres universitats i empreses. El paper de les empreses és difícil d'encaixar, ja que es mouen amb tempos més ràpids que la recerca i no comparteixen cultura d'I+D per a millorar l'eficiència.
- En els congressos sempre presenten xarxa per si algú hi està interessat. Hi ha universitats que només aporten un membre, mentre que altres hi aporten grups de recerca sencers.
- Què fan:

Resum grups de treball

- Treballar el planter:
 - cada any porten 2 junior researchers del MIT. (veure programa MIT Espanya). El que fan és oferir un problema al researcher, per resoldre conjuntament.
 - Becaris universitat-empresa. També de cicles formatius, per exemple per manteniment de web
 - 2 visiting researchers, en alguns casos coneguts en workshops organitzats per ells.
 - Doctorands IN3, important.
 - Miren d'enviar els doctorands a estades fora perquè treballin amb investigadors clau.
 - Codirigir tesis amb tants grups com poden, dins uns paràmetres de qualitat.
- Projectes
- Producció
- Workshop anual per portar gent de la xarxa i també persones conegudes a congressos.
- Idees clau:
 - Molt networking als congressos. Els congressos no tenen tant interès científic com de networking. Busquen persones que puguin tenir interès en la seva activitat. Els grans gurus poden servir més per a referenciar estudiants, però en general encaixen millor investigadors "normals" que estiguin disposats a compartir la recerca (el que hi ha darrera dels resultats). Per a això interessa llegir els proceedings abans d'anar al congrés, i així ja saber d'avançat si la persona t'interessa o no.
 - Estar disposat a compartir la recerca, sense por que et robin les idees. Però també cal estar disposat a canviar, treballar altres temes, ja que té poc interès fer una xarxa de persones que fan exactament el mateix.
 - Diversificar països, per poder-se presentar a xarxes i projectes internacionals. Avui es valora que hi hagi països de l'Est. També és important diversificar gènere (en enginyeries).
 - Apostar pel màxim de convocatòries, ja que les primeres no s'aconsegueixen.
 - Cercar paraules clau a l'hora de demanar projectes.
 - Oferir-nos per rebre investigadors de fora (senior o junior) i tractar-los molt bé (esforç de recepció, ajuts per trobar allotjament, aspectes pràctics... perquè tinguin ganes de tornar o d'enviar algú) però fer-los produir (presentar-los problemes a resoldre). Aprofitar que som a Barcelona. L'objectiu final pot ser fer algun article.
 - Trobar bones estades a fora per als nostres investigadors, junior i senior. Tenir clars els objectius a priori.

Debat:

- Dins de la xarxa hi ha subxarxes o projectes. Cal assegurar que tothom compleixi els seus compromisos, però cal parlar cada cas que es plantegi per saber què passa. En publicacions només surt qui hi ha treballat. De tota manera, sempre hi ha algú que treballa més que altres.
- Moltes vegades som els "únicos" que sabem d'un tema, atesa la petita dimensió del professorat UOC. Té sentit pensar en xarxes creades per nosaltres? Potser no, ja és molt valuós participar en bones xarxes.

Resum grups de treball

- Per formar part d'una xarxa (liderant-la o no) cal estar disposat a obrir el camp de treball, a buscar un interès comú on diversos punts de vista hi puguin aportar.
- La xarxa no és un objectiu en si mateix, sinó que ha de ser un mitjà per a crear coneixement i assolir altres objectius: publicar, presentar projectes, tesis... La planificació és essencial. Hi poden haver diferències si la xarxa és més o menys centralitzada i segons la novetat de la temàtica. Si la temàtica és molt nova i interdisciplinària, potser es perd més temps en aspectes socials perquè tothom es conegui i comparteixi els conceptes bàsics. La xarxa com a recurs: et dóna diners, generar el coneixement més ràpid que el treball individual...
- Sol·licituds per a la creació de xarxes: és útil o contraproductiu acreditar col·laboracions prèvies entre els sol·licitants? En principi no té molta rellevància per a la creació de la xarxa, però per a la consolidació sembla favorable posar les publicacions comunes millor.
- Convocatòries:
 - o Accions complementàries I+D
 - o Cones
 - o Alfa: mínim 3 països Europa i 3 Ilatinoamèrica, orientades a innovació, cooperació, futurs projectes de recerca.
 - o European Science Foundation, hi ha prèvia per a fer reunions científiques (workshop temàtic)
 - o Hi ha països que ofereixen més facilitats per a accions bilaterals (Canadà, USA)
 - o 7è programa marc.

Resum:

- presentació de dues experiències de xarxes que es lideren des de la UOC: edulab i Harosa. Xarxes amb orientacions complementàries
- Punts clau:
 - o Tenir xarxa interna com a substrat de l'externa
 - o A manca de xarxa interna, incorporar-se en xarxes externes existents
 - o Per a l'èxit de la xarxa:
 - Mentalitat oberta sobre la temàtica i sobre la recerca: compartir i crear coneixement
 - La xarxa no és un objectiu en si, cal tenir clars quins són els objectius que es volen aconseguir.
 - Establir tasques clares i temps per als membres de la xarxa.

Cal donar una bona acollida als investigadors que convidem, a la UOC poden faltar recursos que els professors supleixen